

БОЛОВСРОЛ,
ШИНЖЛЭХ УХААНЫ
ЯАМ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ASIAN
DEVELOPMENT
BANK

БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ЯАМ
БОЛОВСРОЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨБ

БАГА БОЛОВСРОЛЫН ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

ЭРҮҮЛ МЭНД

АНХДУГААР ХЭВЛЭЛ

УЛААНБААТАР 2021

БОЛОВСРОЛ,
ШИНЖЛЭХ УХААНЫ
ЯАМ

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ASIAN
DEVELOPMENT
BANK

БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ЯАМ
БОЛОВСРОЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨБ

БАГА БОЛОВСРОЛЫН ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

ЭРҮҮЛ МЭНД

АНХДУГААР ХЭВЛЭЛ

УЛААНБААТАР 2021

ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Эрх зүйн баримт бичгүүд	6
Боловсролын үнэлгээ	16

БАГА БОЛОВСРОЛЫН ТҮВШИН

ЭРҮҮЛ МЭНД

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ. IV АНГИ

1.1. IV ангийн эрүүл мэндийн хичээлээр сурагчийн хүрэх суралцахуйн үр дүн	21
1.2. Нэгж тус бүрийн суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур, гүйцэтгэлийн түвшин	21
Үнэлгээний нэгж 1. Хувийн эрүүл ахуй ба орчны эрүүл мэнд	21
Үнэлгээний нэгж 2. Хооллолт ба хөдөлгөөн	22
Үнэлгээний нэгж 3. Сэтгэцийн эрүүл мэнд	23
Үнэлгээний нэгж 4. Хорт зуршил	24
Үнэлгээний нэгж 5. Бэлгийн болон нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд	24
Үнэлгээний нэгж 6. Аюулгүй байдал, анхны тусламж	25

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ. V АНГИ

2.1. V ангийн эрүүл мэндийн хичээлээр сурагчийн хүрэх суралцахуйн үр дүн	26
2.2. Нэгж тус бүрийн суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур, гүйцэтгэлийн түвшин	26
Үнэлгээний нэгж 1. Хувийн эрүүл ахуй ба орчны эрүүл мэнд	26
Үнэлгээний нэгж 2. Хооллолт ба хөдөлгөөн	27
Үнэлгээний нэгж 3. Сэтгэцийн эрүүл мэнд	28
Үнэлгээний нэгж 4. Хорт зуршил	28
Үнэлгээний нэгж 5. Бэлгийн болон нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд	29
Үнэлгээний нэгж 6. Аюулгүй байдал, анхны тусламж	30

МЭНДЧИЛГЭЭ

**Эрхэм баян-эрдэм мэдлэгийг түгээн
дэлгэрүүлэгч эрдэмтэн багш нар аа!**

Хурдацтай хувьсан өөрчлөгдөж буй өнөөгийн нийгэмд зохицон амьдрах хувь хүний эрэлтийг нийгмийн хэрэгцээтэй уялдуулан хөгжүүлэхэд дэлхийн улс орнууд ихээхэн анхаарч, боловсролын тогтолцоогоо улам бүр боловсронгуй болгож байна.

Сургалтын хөтөлбөрт суралцагчийн суралцах чадварын хөгжил, шинжлэх ухааны мэдлэг, ойлголтын эзэмшилт, аливаа зүйлийг судлах сонирхол, идэвх зүтгэлд гарч буй ахиц амжилтыг үнэлэхээр үнэлгээний зорилтыг тодорхойлсон бөгөөд суралцагчийн үнэлгээний журамд “үнэлгээ нь шалгуурт суурилсан” байхаар заасан.

Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын 2021 оны “Шалгуур үзүүлэлт батлах тухай” А/180 дугаар тушаалаар ерөнхий боловсролын сургуулийн хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуурыг боловсролын түвшин, анги, хичээл бүрээр сургалтын хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнд нийцүүлэн боловсруулж, баталлаа.

Энэхүү шалгуур үзүүлэлт батлагдсанаар суралцагчийн ахиц амжилтыг ижил шалгуураар үнэлэх /суралцагчдын ялгаатай байдлыг тодорхойлох/, хичээлийн бэлтгэлийг чанартай хангах /ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ, ээлжит хичээлийн төлөвлөлт хийх/ зэрэг багш, суралцагч, эцэг эх, асран хамгаалагчийн хамтын ажиллагааг сайжруулах, эргэх холбоотой ажиллах боломж бүрдэх юм.

Оюунлаг, чадварлаг, бүтээлч шинэ эриний “Монгол хүн” бүтээх гол цөм, тулах цэг нь болсон багш, боловсролын ажилтан та бүхэнд эрүүл энх, амжилт бүтээлийн дээдийг хүсэн ерөөе.

Энэхүү гарын авлагыг боловсруулахад оролцсон эрдэмтэн багш, судлаач нар болон техникийн дэмжлэг үзүүлсэн Азийн Хөгжлийн банкны “Эдийн засгийн үед боловсролын чанар, хүртээмжийг сайжруулах төсөл”, Дэлхийн банкны “Бага боловсролын шинэчлэл” төслийн хамт олонд талархал илэрхийлье.

БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ЯАМ

Лувсанцэрэнгийн ЭНХ-АМГАЛАН

Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд

МЭНДЧИЛГЭЭ

Боловсролын үнэлгээний тогтолцоог боловсронгуй болгох үйлсэд оюун ухаан, хүч хөдөлмөрөө зориулан ажиллаж байгаа эрдэмтэн багш, боловсролын ажилтан, судлаачид та бүхнийхээ энэ өдрийн амар амгаланг айлтгая.

Суралцагчдад хаана, ямар орчинд суралцаж байгаагаас үл хамааран ижил шалгуур, ижил арга, аргачлалаар сурлагын амжилт, ахицаа бодитой тодорхойлуулах хэрэгцээ ямагт байдаг. Суралцагчийн эзэмшсэн мэдлэг, чадвар, хандлага төлөвшлийг бодитой, шинжлэх ухаанчаар үнэлж дүгнэн үнэлгээний үр дүнг сургалтын үйл ажиллагаанд үр нөлөөтэйгээр хэрэглэх нь манай орны төдийгүй дэлхийн улс орнуудын багш нарт ч сорилт хэвээр байна.

2018 онд БСШУС-ын (хуучнаар) сайдын А/425 дугаар тушаалаар баталсан “Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн болон сургалтын чанарын үнэлгээний журам”-д суралцагчийн үнэлгээг шалгуурт суурилсан бөгөөд суралцагчийн сурах хүсэл эрмэлзэл, сурлагын ахиц, амжилтыг дэмжиж, тэднийг хөгжүүлэхэд чиглэсэн байхаар тодорхойлсон нь дээрх хэрэгцээ, шаардлагыг хангах нөхцөлийг бүрдүүлсэн.

Үнэлгээний шалгуур нь хичээл, сургалтын үр дүнд суралцагчийн юу мэддэг, юу чаддаг, яаж хийж хэрэглэх ёстойг тодорхойлж өгсөн суралцахуй, багшлахуйн ач холбогдолтой “үнэлгээний гол хэрэгсэл” юм. Багш та үнэлгээний шалгуурыг сургалтын үйл ажиллагаанд бүтээлчээр хэрэглэснээр суралцагчийн гүйцэтгэлд тулгуурлан сурлагын амжилт, ахиц, өөрчлөлтийн талаар бодитой, үр нөлөөтэй үнэлэлт, дүгнэлт хийж тэдэнд ямар дэмжлэг, хэрхэн үзүүлэхээ тодорхойлох бүрэн боломж бүрдэнэ.

Боловсролын үнэлгээний төв нь хичээл тус бүрээр эрдэмтэн, багш, судлаачдын баг бүрдүүлэн хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуурыг боловсролын түвшин, судлагдахуун бүрээр үнэлгээний ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖИЙН түвшинд анх удаагаа боловсруулж та бүхний гар дээр хүргэж байна.

Үнэлгээний шалгуурыг олон улсын түвшинд боловсролын үнэлгээ, тэр дундаа суралцагчийн үнэлгээ, үнэлгээний шалгуур чиглэлээр баримталж буй онол, үзэл баримтлалд тулгуурлан өөрийн орны сургалтын хөтөлбөр, багшлахуй, суралцахуйн онцлогийг харгалзан боловсруулсан.

Боловсролын үнэлгээний тогтолцоог сайжруулахад үнэтэй хувь нэмэр оруулах эрхэм багш та бүхний үйлс нь улам өөдөө байж, боловсролын хөгжлийн төлөө сэтгэл, зүтгэл нэгдэн урагшилна гэдэгт итгэл дүүрэн байгаагаа илэрхийлье.

БОЛОВСРОЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨВ

Лхагвасүрэнгийн ГАНБАТ
Захирал

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН,
СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ТУШААЛ

Захиргааны хэм хэмжээний
актын улсын нэгдсэн санд
2018 оны 07 сарын 23-ны
өдрийн 3967 дугаарт бүртгэв.

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ,
СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН
САЙДЫН ТУШААЛ

2018 оны 06 сарын 29 өдөр

Дугаар А/425

Улаанбаатар хот

Журам шинэчлэн батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь хэсэг, Бага, дунд боловсролын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1, 9.2, 9.3 дахь хэсэг, Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 3 дугаар бүлгийн 3.2.9 дэх заалтыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. “Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн болон сургалтын чанарын үнэлгээний журам”-ыг хавсралтаар баталсугай.

2. “Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн болон сургалтын чанарын үнэлгээний журам”-ыг 2018-2019 оны хичээлийн жилээс эхлэн өмчийн бүх хэлбэрийн бага, суурь, бүрэн дунд боловсрол эзэмшүүлэх сургалтын байгууллагад мөрдсүгэй.

3. Энэхүү журмыг албан бус сургалтын дүйцсэн хөтөлбөрөөр суралцаж буй суралцагчдыг үнэлэхэд баримталсугай.

4. Энэхүү тушаалаар батлагдсан журмын хэрэгжилтийг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангаж ажиллахыг Ерөнхий боловсролын бодлогын газар /Т.Ням-Очир/, Боловсролын үнэлгээний төв /Ж.Ган-Эрдэнэ/, нийслэлийн Боловсролын газар, аймгуудын Боловсрол, соёл, урлагийн газарт тус тус даалгасугай.

5. Журмыг хэрэгжүүлэхтэй холбогдон гарах зардлыг жил бүр улсын төсөвт тусгаж ажиллахыг Санхүү, хөрөнгө оруулалтын газар /Х.Галсанхүү/, Боловсролын үнэлгээний төв /Ж.Ган-Эрдэнэ/-д тус тус үүрэг болгосугай.

6. Журам шинэчлэн батлагдсантай холбогдуулан Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайдын 2013 оны “Журам, загвар шинэчлэн батлах тухай” А/309 дүгээр тушаалаар батлагдсан “Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн болон чанарын үнэлгээний журам”-ыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

САЙД

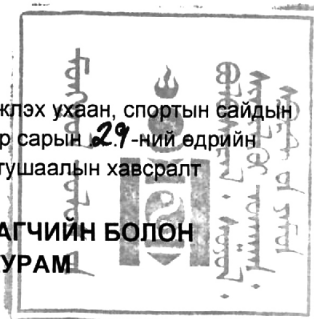

Ц.ЦОГЗОЛМАА

0001553

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын сайдын
2018 оны 06 дугаар сарын 29-ний өдрийн
А/425 дугаар тушаалын хавсралт

ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН СУРАЛЦАГЧИЙН БОЛОН СУРГАЛТЫН ЧАНАРЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Өмчийн бүх хэлбэрийн ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн мэдлэг, чадварын ахиц амжилт, үр дүн, төлөвшлийг үнэлж, дүгнэх, хөндлөнгийн хяналт, чанарын үнэлгээ хийхэд энэхүү журмыг баримтална.

1.2. Суралцагчийн үнэлгээ нь сурлагын ахиц, амжилтыг үнэлж, сургалтын арга хэлбэр, зохион байгуулалтад тохируулга хийх; анги дэвших болон сургууль төгсөх шалгалт /цаашид "улсын шалгалт" гэх/ нь сургалтын хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн үр дүнг үнэлж, сургуулийн үйл ажиллагаа, багшийн арга зүй, ур чадварыг сайжруулах; чанарын үнэлгээ нь боловсролын чанар, үр дүнг тодорхойлж, бодлого, төлөвлөлтийг боловсронгуй болгоход тус тус чиглэнэ.

Хоёр. Үнэлгээнд баримтлах зарчим

2.1. Үнэлгээ нь шударга, бодитой, хөндлөнгийн нөлөөллөөс ангид, шалгуурт суурилсан, суралцагчийн сурах хүсэл эрмэлзэл, сонирхол, ур чадвар, ахиц, амжилтыг дэмжсэн, урамшуулах, хөгжүүлэхэд чиглэсэн байх;

2.2. Үнэлж дүгнэх үйл ажиллагаа нь зорилготой, сургалтын хөтөлбөрт нийцсэн, суралцагчийн нас, сэтгэхүй, хөгжлийн ялгаатай байдал, онцлог хэрэгцээг харгалзсан, агуулга, хэлбэр нь уян хатан, багш, суралцагч, эцэг эх, асран хамгаалагчид ойлгомжтой, нээлттэй, ил тод байх;

2.3. Анги дэвших болон улсын шалгалтын сэдэв, даалгавар нь танин мэдэхүйн түвшинд нийцсэн, тохирц, найдварыг шалгасан, нууцлалыг хадгалсан, шалгуулагчдыг хүндэтгэсэн, найдвартай байх.

Гурав. Суралцагчийн мэдлэг, чадвар, төлөвшлийн үнэлгээ

3.1. Суралцагчийн үнэлгээ нь тэдний эзэмшсэн мэдлэг, чадварын ахиц, төлөвшил, хандлагын өөрчлөлтийг тооцох, сургууль, багшийн үйл ажиллагааг үнэлж, дүгнэх, сургалтын чанар, үр дүнг сайжруулахад чиглэнэ.

3.2. Суралцагчийн үнэлгээ нь оношлох, явцын, үр дүнгийн гэсэн төрөлтэй байх бөгөөд үнэлгээ нь шалгуурт суурилсан байна.

3.3. "Шалгуурт суурилсан үнэлгээ" нь суралцагчийн амжилтын түвшинг хүрэх үр дүнтэй харьцуулан үнэлэхэд чиглэнэ.

3.4. Хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуурыг боловсролын түвшин, анги, хичээл бүрээр боловсролын эрдэм шинжилгээ, арга зүйн байгууллага, боловсролын үнэлгээний байгууллага хамтран боловсруулж, батална.

3.5. Оношлох үнэлгээ нь хичээлийн жилийн эхэнд эсвэл нэгж хичээл, бүлэг сэдэв эхлэхийн өмнө суралцагчийн мэдлэг, чадварын түвшинг тандах зорилгоор хийх үнэлгээ байна. Оношлох үнэлгээг ажиглалт, ярилцлага, хэлэлцүүлэг, асуулт, сорил, судалгаа гэх мэт хэлбэрээр хийнэ.

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

3.6. Явцын үнэлгээ нь суралцахуйг дэмжих, сайжруулах зорилгоор хичээл, сургалтын явцад тогтмол хийх үнэлгээ байна.

3.7. Явцын үнэлгээг хичээлийн явцад суралцагчийн суралцах үйлийг дэмжихэд чиглэсэн ажиглалт, асуулт, ярилцлага, хэлэлцүүлэг, бие даах ажил, рубрик, суралцагчийн өөрийн болон бусад суралцагчийн үнэлгээ гэх мэт арга, хэлбэрээр багш хийнэ. Явцын үнэлгээг сургалтын баримт бичиг /багшийн журнал/-т стандарт бус тэмдэглэгээгээр тэмдэглэж болно.

3.8. Үр дүнгийн үнэлгээг сурлагын амжилтын үр дүнг хэмжих зорилгоор бүлэг сэдвийн төгсгөл болон хагас жил /II улирлын төгсгөл/, хичээлийн жилийн эцэс /IV улирлын төгсгөл/-т хийнэ. Анги дэвших, улсын шалгалт нь үр дүнгийн үнэлгээ байна.

3.9. Үр дүнгийн үнэлгээг аман болон бичгийн шалгалт, сорил, туршилт, судалгааны ажил, тайлан, төсөлт ажил, илтгэл, эссэ, бүтээл, биечлэн хийж гүйцэтгэх зэрэг хэлбэрээр хийнэ.

3.10. Суралцагчийн мэдлэг, чадвар, төлөвшлийн ахиц амжилт, өөрчлөлтийг үнэлэхэд I, II ангид оношлох болон явцын үнэлгээ, III-XII ангид оношлох, явцын, үр дүнгийн үнэлгээний төрлийг ашиглана.

3.11. Үр дүнгийн үнэлгээ нь тухайн хичээл, судлагдахууны агуулгын хүрээнд дараах 8 түвшинтэй байна.

Түвшин	Үнэлгээ, хувиар	Үнэлгээний түвшний шалгуур
VIII	90-100	- Шинжлэх ухааны юмс үзэгдэл, нэр томьёо, ухагдахуун, хууль зарчим, зүй тогтлыг бүрэн ойлгож, шинжлэх ухааны үг хэллэг ашиглан аливаа асуудлыг тайлбарлах, тодорхойлох, үнэлэлт дүгнэлт өгөх, санал гаргах түвшинд эзэмшсэн - Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо асуудал шийдвэрлэх, мэдээлэл боловсруулах ямар ч нөхцөлд хэрэглэдэг - Таамаглал /асуудал, асуулт/ дэвшүүлэн шинжлэн судлах үйлээ төлөвлөдөг - Асуудал шийдвэрлэх, мэдээлэл боловсруулах оновчтой аргыг сонгон хэрэглэдэг - Асуудал, мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийж, эргэцүүлэн бодож дүгнэлт гаргадаг, түүнийгээ шинжлэх ухааны үүднээс оновчтой илэрхийлдэг
VII	80-89	- Шинжлэх ухааны юмс үзэгдэл, нэр томьёо, ухагдахуун, зарчим, хууль, зүй тогтол, хоорондын хамаарлыг ойлгож эзэмшсэн - Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо танил бус нарийн төвөгтэй нөхцөлд хэрэглэдэг - Таамаглал /асуудал, асуулт/ дэвшүүлэн шинжлэн судлах үйлээ төлөвлөдөг - Асуудал шийдвэрлэх, мэдээлэл боловсруулах оновчтой аргыг сонгодог - Асуудал, мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийж, эргэцүүлэн бодож дүгнэлт гаргадаг, түүнийгээ оновчтой илэрхийлдэг
VI	70-79	- Шинжлэх ухааны юмс үзэгдэл, нэр томьёо, ухагдахуун, зарчим, хууль зүй тогтлыг ойлгосон - Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо танил төвөгтэй нөхцөлд хэрэглэдэг - Таамаглал /асуудал, асуулт/ дэвшүүлж, шинжлэн судлах үйлийг зааврын дагуу төлөвлөдөг - Асуудлыг шийдвэрлэх, мэдээллийг боловсруулах тохирох аргыг сонгон хэрэглэдэг - Асуудал, мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийж, эргэцүүлэн бодож дүгнэлт гаргадаг
V	60-69	- Шинжлэх ухааны нэр томьёо, ухагдахуун, зарчим, хуулийг ойлгосон - Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо шинэ нөхцөлд зааврын дагуу хэрэглэдэг - Таамаглал /асуудал, асуулт/ дэвшүүлж, шинжлэн судлах, төлөвлөхөд оролцдог - Асуудал шийдвэрлэх, мэдээлэл боловсруулах тохирох аргыг сонгодог - Асуудал, мэдээллийг эргэцүүлэн бодож, гол санааг илэрхийлдэг
IV	50-59	- Шинжлэх ухааны нэр томьёо, ухагдахуун, зарчмыг бүрэн ойлгосон. - Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо танил нөхцөлд хэрэглэдэг - Асуулт асуух, асуудал таамаглал дэвшүүлж, шинжлэн судлах үйлд оролцдог. - Асуудал шийдвэрлэх, мэдээлэл боловсруулах аргыг сонгон хэрэглэхийг хичээдэг. - Асуудал, мэдээллийг эргэцүүлэн бодож, санал бодлоо энгийн байдлаар илэрхийлдэг

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

III	40-49	• Шинжлэх ухааны нэр томьёо, ухагдахуун, зарчмыг ойлгох, тайлбарлах түвшинд эзэмшсэн • Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо танил, хялбар нөхцөлд хэрэглэдэг • Бусдын дэмжлэгтэй, зааврын дагуу хялбар асуудлыг шийдвэрлэдэг • Асуулт асууж, таамаглал дэвшүүлдэг
II	30-39	• Шинжлэх ухааны нэр томьёо, ухагдахууныг таних, нэрлэх, цээжлэх түвшинд эзэмшсэн • Эзэмшсэн мэдлэг ойлголтоо заавар, аргачлалын дагуу ашигладаг
I	0-29	• Шинжлэх ухааны нэр томьёо, ухагдахууныг таних, нэрлэх түвшинд эзэмшсэн

3.12. I-II ангид суралцагчийн тухайн хичээлийн жилд хүрсэн үр дүнг явцын үнэлгээнд үндэслэн анги удирдсан багш дүгнэн хувийн хэрэгт бичиж, эцэг эх, асран хамгаалагчид танилцуулна.

3.13. III-XII ангийн суралцагчийг бүлэг сэдвийн төгсгөлд, хичээлийн жилийн II, IV улирлын эцэст тус тус багш үнэлнэ. Энэхүү үнэлгээний үр дүн /хувь/-г ангийн журналд тэмдэглэнэ. IV улирлын эцэст хийсэн үнэлгээ /хувь/ нь жилийн эцсийн дүн байна.

3.14. III-XII ангийн жилийн эцсийн дүн болон анги дэвших, улсын шалгалтын дүнг ангийн журнал, суралцагчийн хувийн хэрэгт анги удирдсан багш тус тус тэмдэглэнэ.

3.15. Тусгай хэрэгцээт боловсролын сургалтын төлөвлөгөө, хөтөлбөрөөр суралцаж буй суралцагчийг тухайн төлөвлөгөө, хөтөлбөрт нийцсэн шалгуураар үнэлнэ. Шалгуурыг боловсролын эрдэм шинжилгээ, арга зүйн байгууллага, боловсролын үнэлгээний байгууллага хамтран боловсруулна.

3.16. Хөгжлийн бэрхшээлийн онцлог, суралцах чадамжид суурилсан ганцаарчилсан сургалтын төлөвлөгөө, хөтөлбөрөөр суралцаж буй суралцагчийн хөгжлийн ахиц, өөрчлөлтийг явцын үнэлгээгээр үнэлнэ. Суралцагчийн анги дэвших, сургууль төгсөх асуудлыг явцын үнэлгээнд үндэслэн, энэхүү журмын 4.6-д заасан шалгалтын комисс шийдвэрлэнэ.

3.17. Ерөнхий боловсролын сургууль, боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага багшид зөвлөн туслах зорилгоор суралцагчийн мэдлэг, чадварын түвшинд хөндлөнгийн үнэлгээ, хяналт-шинжилгээ хийж болно. Энэхүү үнэлгээ, хяналт-шинжилгээ нь тухайн байгууллагын жилийн ажлын төлөвлөгөөнд тусгагдсан байна.

3.18. Суралцагчийн төлөвшилийг хичээл, хичээлээс гадуурх сургалтын ажилд оролцсон байдал, идэвх санаачилгын талаарх хичээл заадаг болон анги удирдсан багшийн тэмдэглэл, баримт нотолгоонд үндэслэн дараах чиглэлээр дүгнэж, суралцагчийн хувийн хэрэгт бичнэ.

- санал бодлоо илэрхийлэх, бусдыг хүндэтгэн харилцах, зөрчил, маргааныг эв зүйгээр шийдвэрлэх байдал;
- бие даан сурах арга барил, бусадтай хамтран ажиллах;
- шинжлэн судлах хүсэл эрмэлзэл, сонирхол, оролцоо;
- соёл, уламжлалаа дээдлэх, асуудал шийдвэрлэх чадвар, бүтээлч, ажил хэрэгч байдал;
- хувийн болон орчны эрүүл ахуй, аюулгүй амьдрах, байгальтай харьцах, хамгаалах, нийгмийн харилцаанд оролцох хандлагад гарч буй өөрчлөлт;
- шинэ орчин, харилцаанд дасан зохицох чадварт гарч буй өөрчлөлт.

3.19. Анги удирдсан багш суралцагчийн мэдлэг, чадвар, төлөвшлийн үнэлгээний талаарх дүгнэлт, саналыг хичээлийн жилийн II, IV улирлын эцэст эцэг эх, асран хамгаалагчид танилцуулна.

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

3.20. Суралцагчийн мэдлэг, чадвар, төлөвшлийн үнэлгээний мэдээлэл нууцлалтай байх бөгөөд энэхүү мэдээлэлтэй багш, суралцагч, эцэг эх, асран хамгаалагч цахим болон бусад хэлбэрээр танилцах боломжийг сургууль бүрдүүлнэ.

Дөрөв. Анги дэвших шалгалт, түүний зохион байгуулалт

4.1. Анги дэвших шалгалт нь суралцагчийн мэдлэг, чадвар эзэмшилтийн түвшинг тогтооход чиглэнэ.

4.2. Сургууль нь энэхүү журмын 3.4-т заасан байгууллагаас баталсан шалгуурын дагуу дараах чиглэлээр журмын 3.9-д заасан хэлбэрээс сонгож анги дэвших шалгалтыг зохион байгуулна.

Боловсролын түвшин	Анги	Шалгалтын тоо	Шалгалтын чиглэл
Бага боловсрол	III	1	Нэгдмэл агуулга /III ангийн хөтөлбөрийн агуулгаар/
	IV	2	- Сургууль сонгох 1 хичээл - Нэгдмэл агуулга /шалгалттай хичээлээс бусад/
Суурь боловсрол	VI	2	- Монгол хэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ - Математик - Сургууль сонгох 1 хичээл
	VII	3	- Монгол хэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ - Математик - Сургууль сонгох 1 хичээл /шалгалтгүй хичээлээс/
	VIII	3	- Монгол хэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ - Математик - Суралцагч сонгох 1 хичээл /шалгалтгүй хичээлээс/
Бүрэн дунд боловсрол	X	3	- Монгол хэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ - Математик - Суралцагч сонгох 1 хичээл /хими, биологи, физик, газарзүй, нийгмийн ухаан, түүх, англи хэл, орос хэл хичээлээс/
	XI	3	- Монгол хэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ - Математик - Сонгох хичээл /хими, биологи, физик, газарзүй, нийгэм судлал, түүх, англи хэл, орос хэл хичээлээс/

4.4. Журмын 3.4-т заасан байгууллагаас баталсан шалгуур болон “Анги дэвших шалгалтын бюпринт” /цаашид бюпринт гэх/, шалгалт зохион байгуулах нэгдсэн удирдамж, шалгалтын үр дүнд шинжилгээ хийх маягт, зөвлөмжийг боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага жил бүрийн 5 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор ерөнхий боловсролын сургуульд хүргүүлнэ.

4.5. Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага нь ерөнхий боловсролын сургуулийн анги бүрийн сургалтын хөтөлбөрт нийцсэн “Даалгаврын нээлттэй сан” бүрдүүлж, өмчийн бүх хэлбэрийн сургуульд хүргэх, түүнийг хэрэглэх арга зүйгээр хангах ажлыг хичээлийн жилийн турш зохион байгуулна.

4.6. Анги дэвших болон улсын шалгалт зохион байгуулах ажлыг сургуулийн захирлын тушаалаар томилогдсон “Шалгалтын комисс” зохион байгуулна. Комиссын дарга нь сургуулийн захирал байх бөгөөд сургалтын менежер, багш, суралцагчийн эцэг эх, асран хамгаалагчийн төлөөллийг оролцуулна. Комиссын гишүүн эцэг эх, асран хамгаалагчийн төлөөлөл шалгалтын сэдэв, даалгавар боловсруулахад оролцохгүй.

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

4.7. Энэхүү журмын 4.6-д заасан шалгалтын комисс дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.

4.7.1. анги дэвших шалгалт зохион байгуулах удирдамж, дэг боловсруулж, хэрэгжүүлэх;

4.7.2. анги дэвших шалгалттай холбогдон гарсан аливаа гомдол, маргааныг эцэслэн шийдвэрлэх;

4.7.3. шалгалтын үнэлгээ, дүн мэдээг боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллагаас өгсөн зөвлөмж, маягтын дагуу нэгтгэн, шалгалт зохион байгуулж дууссанаас хойш 10 хоногийн дотор боловсролын салбарын мэдээллийн системд оруулах ажлыг удирдамжаар хангах, хяналт тавих.

4.8. Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага нь анги дэвших шалгалтын үр дүнд шинжилгээ хийж, сургууль бүрд зөвлөмж боловсруулж, жил бүрийн 8 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор хүргүүлнэ.

4.9. Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага нь анги дэвших шалгалтын дүнд үндэслэн зөвлөн туслах ажлын төлөвлөгөө боловсруулж хэрэгжүүлнэ.

4.10. Сургууль энэхүү журмын 4.8-д заасан зөвлөмжид үндэслэн сургалтын үйл ажиллагааг төлөвлөн явуулна.

Тав. Улсын шалгалт, түүний зохион байгуулалт

5.1. Улсын шалгалт нь бага, суурь, бүрэн дунд боловсролын сургалтын хөтөлбөрийн хэрэгжилт, сурлагын амжилтад хөндлөнгийн үнэлгээ, хяналт-шинжилгээ хийхэд чиглэнэ.

5.2. Улсын шалгалтын үр дүн нь бага, дунд боловсролын сургалтын үр ашиг тооцох, сурлагын амжилтыг сайжруулах суурь мэдээлэл болно.

5.3. Бага, суурь бүрэн дунд боловсролын түвшний төгсөх ангийн суралцагч дараах хичээлээр улсын шалгалт өгнө.

Боловсролын түвшин	Анги	Шалгалтын тоо	Шалгалтын агуулга
Бага боловсрол	V	3	1. Монгол хэл 2. Математик 3. Хүн ба байгаль
Суурь Боловсрол	IX	4	1. Монгол хэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ 2. Математик 3. Сонгох шалгалт: /суралцагч аль нэгийг сонгоно./ • Байгалийн ухааны нэгдмэл агуулга • Нийгмийн ухаан, түүх /нэгдмэл агуулга/ 4. Гадаадхэл /англи хэл, орос хэл-аль нэгийг суралцагч сонгоно/
Бүрэн дунд боловсрол	XII	4	1. Монголхэл, бичиг, уран зохиол /нэгдмэл агуулга/ 2. Математик 3. Сонгох шалгалт /хими, биологи, физик, газарзүй, нийгмийн ухаан, түүх аль нэгийг сонгоно/ 4. Гадаад хэл /англи, орос хэл-аль нэгийг суралцагч сонгоно/

5.4. Улсын шалгалтын товыг боловсролын үнэлгээний байгууллагаас жил бүр тогтоох бөгөөд шалгалтыг улсын хэмжээнд зэрэг эхлүүлж, дуусгана.

5.5. Улсын шалгалтын үнэлгээг энэхүү журмын 3.11-д заасан үнэлгээгээр үнэлнэ.

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

5.7.Боловсролын үнэлгээний байгууллага нь "Улсын шалгалтын бюлпринт" /цаашид бюлпринт" гэх/, шалгалтын сэдэв боловсруулах, дүгнэх зөвлөмжийг жил бүрийн 5 дугаар сарын 15- ны өдрийн дотор баталгаажуулж, боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллагад хүргүүлнэ.

5.8.Боловсролын үнэлгээний байгууллага нь бага, суурь, бүрэн дунд боловсролын анги бүрийн сургалтын хөтөлбөрт нийцсэн "Даалгаврын нээлттэй сан" /цаашид "даалгаврын сан" гэх/ бүрдүүлэх, шинэчлэх, баяжуулалт хийх ажлыг хариуцна.

5.9.Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага нь "Улсын шалгалтын комисс"- ыг жил бүрийн 5 дугаар сарын 01 -ний өдрийн дотор байгуулна. Энэхүү комисс нь тухайн орон нутагт улсын шалгалт зохион байгуулах ажлыг удирдлага, арга зүйгээр хангаж, хяналт тавьж ажиллана.

5.10. Сургууль дээр улсын шалгалт зохион байгуулахтай холбогдуулан энэхүү журмын 4.6-д заасан шалгалтын комисс дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.

5.10.1.улсын шалгалтын удирдамж, дэгийг боловсруулж, шалгалтыг зохион байгуулах;

5.10.2.шалгалт эхлэхээс 1 өдрийн өмнө энэхүү журмын 5.7-д заасан бюлпринт, зөвлөмжийн дагуу улсын шалгалтын сэдэв боловсруулж, нууцлалыг хариуцах;

5.10.3.шалгалтын дүн мэдээг боловсролын салбарын мэдээллийн системд оруулах ажлыг удирдан зохион байгуулж, хяналт тавих;

5.10.4.хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагч шалгалт өгөх тохиолдолд тэдний хөгжлийн онцлог, хэрэгцээнд тохирсон шалгалтын орчин бүрдүүлэх;

5.10.5.улсын шалгалттай холбогдон гарсан аливаа маргааныг эцэслэн шийдвэрлэх;

5.10.6.шалгалтын материал, тайланг сургуулийн архивт хүлээлгэн өгөх.

5.11.Шалгалт зохион байгуулах хугацаанд улсын болон олон улсын уралдаан, тэмцээнд оролцсон суралцагчийн улсын шалгалтын үнэлгээг нотлох баримтад үндэслэн жилийн эцсийн үнэлгээгээр тооцно.

5.12.Суралцагч өвчлөх, ар гэрийн гачигдал тохиолдох болон давагдашгүй хүчин зүйлийн улмаас шалгалт өгөөгүй эсвэл дутуу өгсөн тохиолдолд улсын шалгалтын үнэлгээг жилийн эцсийн үнэлгээгээр тооцож болно.

5.13.Боловсролын үнэлгээний байгууллага нь боловсролын салбарын мэдээллийн системд оруулсан улсын шалгалтын дүнд шинжилгээ хийж, жил бүрийн 10 дугаар сард багтаан, боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага болон боловсролын эрдэм шинжилгээ, арга зүйн байгууллагад тус тус хүргүүлнэ.

5.14.Журмын 5.9-д заасан "Улсын шалгалтын комисс" нь улсын шалгалт зохион байгуулсан тайланг нэгтгэн, шалгалт дууссанаас хойш 10 хоногийн дотор боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ.

Зургаа. Чанарын үнэлгээ, түүний зохион байгуулалт

6.1.Бага, дунд боловсролын чанарын үнэлгээ нь суралцагчийн мэдлэг, чадварын түвшинг үндэсний түвшинд тогтоох, сурлагын амжилтад нөлөөлж буй хүчин зүйлийг судлах, боловсролын бодлогын хэрэгжилтийг үнэлэхэд чиглэнэ.

6.2.Чанарын үнэлгээг боловсролын үнэлгээний байгууллага зохион байгуулна.

6.3.Чанарын үнэлгээнд өмчийн бүх хэлбэрийн ерөнхий боловсролын сургуулийн нийт суралцагчийн 10-аас доошгүй хувийг хамруулна.

6.4.Боловсролын үнэлгээний байгууллага нь чанарын үнэлгээ зохион байгуулах товыг боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын саналыг үндэслэн тогтооно.

6.5.Чанарын үнэлгээг зохион байгуулах агуулгын хүрээ, шалгуурыг боловсролын үнэлгээний байгууллага, боловсролын эрдэм шинжилгээ, арга зүйн байгууллага хамтран жил бүрийн 01 дүгээр сард багтаан тогтооно.

6.6.Боловсролын үнэлгээний байгууллага нь чанарын үнэлгээг зохион байгуулах удирдамж, аргачлалыг жил бүрийн 2 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор боловсруулж, боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаар баталгаажуулна.

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙДЫН А/425 ТООТ ЖУРМЫН ХАВСРАЛТ

6.7.Боловсролын үнэлгээний байгууллага нь чанарын үнэлгээний өгөгдлийн сан үүсгэх, дүн шинжилгээ хийж, тайлан, санал, дүгнэлтийг боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, боловсролын эрдэм шинжилгээ, арга зүйн байгууллага, багшийн мэргэжил дээшлүүлэх сургалт, арга зүйн байгууллага, боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллагад тус тус хүргүүлнэ.

6.8.Чанарын үнэлгээний үр дүнд үндэслэн энэхүү журмын 6.7-д заасан байгууллага бодлого боловсруулах, зөвлөн туслах ажлыг зохион байгуулна.

6.9.Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага, ерөнхий боловсролын сургуулийн удирдлага чанарын үнэлгээний тайланд үндэслэн сурлагын амжилтыг сайжруулах төлөвлөгөө гаргаж ажиллана.

6.10.Боловсролын асуудал эрхэлсэн орон нутгийн байгууллага нь чанарын үнэлгээг зохион байгуулахад бүх талын дэмжлэг үзүүлж ажиллана.

Долоо. Бусад

7.1.Аливаа төрийн бус байгууллага, иргэний нийгмийн байгууллага боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын зөвшөөрөлгүйгээр суралцагчийн мэдлэг, чадвар, төлөшлийг үнэлэх, шалгалт зохион байгуулахыг хориглоно.

---oOo---

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ САЙДЫН А/180 ТУШААЛ

МОНГОЛ УЛСЫН БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ САЙДЫН ТУШААЛ

2021 оны 05 сарын 14 өдөр

Дугаар А/180

Улаанбаатар хот

Шалгуур үзүүлэлт батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэг, Боловсролын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.1.2, 28.1.8 дахь заалт, Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын сайдын 2018 оны "Журам шинэчлэн батлах тухай" А/425 дугаар тушаалаар батлагдсан "Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн болон сургалтын чанарын үнэлгээний журам"-ын 3.4 дэх заалтыг тус тус үндэслэн ТУШААХ НЬ:

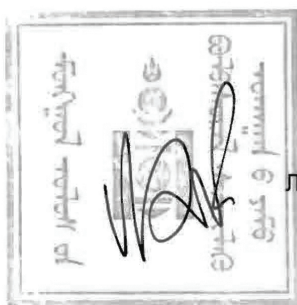
1. Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуурыг хавсралтаар баталсугай.

2. Суралцагчийн хичээл, сургалтын үр дүнг энэхүү тушаалаар баталсан "Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуур"-ыг баримтлан 2021-2022 оны хичээлийн жилээс эхлэн үнэлсүгэй.

3. Шалгуурын дагуу үнэлгээ хийх арга зүйн зөвлөмжийг боловсруулж, ерөнхий боловсролын сургуулийн багш, удирдах ажилтныг арга зүйн удирдлагаар хангаж ажиллахыг Бага, дунд боловсролын газар /Т.Ням-Очир/, Боловсролын үнэлгээний төв /Л.Ганбат/, аймаг, нийслэлийн Боловсрол, соёл, урлагийн газрын дарга нарт үүрэг болгосугай.

4. Энэхүү тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Төрийн нарийн бичгийн дарга Д.Батбаатарт даалгасугай.

САЙД

Л.ЭНХ-АМГАЛАН

142110643

СУРАЛЦАГЧИЙН ҮНЭЛГЭЭ
(*Student assessment*)

Сурлагын амжилтын түвшнийг тогтоох, мэдлэг, чадвар, хандлага төлөвшлийн ахиц, өөрчлөлтийг бодитой үнэлэх, тэдэнд тулгарч буй бэрхшээлийг илрүүлж дэмжлэг үзүүлэх, урамшуулах үйл явц;

ШАЛГУУР
(*Criteria*)

Зорилт, стандартын биелэлтийг тодорхойлоход ашигладаг жишиг үзүүлэлт эсвэл түвшин;
(UNESCO-CEPES, 2007)

ҮНЭЛГЭЭНИЙ ШАЛГУУР
(*Assessment criteria*)

Суралцахуйн үр дүнд хүрэхэд шаардлагатай тодорхой мэдлэг, чадвар, хандлагыг тодорхойлдог.

ОНОШЛОХ ҮНЭЛГЭЭ
(*Diagnostic assessment*)

Хичээл, сургалтын эхэнд суралцагчдын өмнөх мэдлэг, чадвар, хандлага төлөвшлийг тандах зорилгоор хийгдэх үнэлгээ;

ЯВЦЫН ҮНЭЛГЭЭ
(*Formative assessment*)

Багш, суралцагчийн зүгээс суралцагчийн “суралцахуй”-г танин мэдэх, хариу үйлдэл үзүүлэх зорилгоор сургалтын явц /ээлжит хичээл/-д хийгдэх үнэлгээ;

ҮР ДҮНГИЙН ҮНЭЛГЭЭ
(*Summative assessment*)

Хичээл, сургалт /нэгж, хагас жил, жилийн эцэст г.м тодорхой хугацааны/-ын дараа үнэлгээний шалгуурт хүрсэн байдлыг тогтоож, цаашид суралцахуй болон багшлахуйд анхаарах зүйлийг тодорхойлох зорилгоор хийгдэх үнэлгээ;

СУРАЛЦАГЧИЙН ҮНЭЛГЭЭ

Боловсролын үнэлгээний нэг чухал хэсэг нь суралцагчийн үнэлгээ юм. Энэ нь суралцагчийн суралцах үйл ажиллагаа /суралцахуй/-ны талаарх мэдээлэл цуглуулах, сайжруулах, шаардлагатай тохиолдолд шийдвэр гаргах зорилгоор системтэй мэдээлэл цуглуулах, дүн шинжилгээ хийх, үнэлэлт дүгнэлт хийх үйл явц юм. Багш нар хичээл сургалтын явцад суралцагчийг үнэлж журналд дүн тавих, нэгж, бүлэг сэдвийн дараа шалгалт /сорилго¹/ авах, засаж оноожуулах /хэмжилт хийх²/, үнэлж дүгнэх³ зэрэг байнга хийдэг ажил нь үнэлгээний үйл явцад хамаарна.

Бид үнэлгээний шалгалт авах, дүн тавих үйл явцыг хийдэг боловч шалгалтаар дамжуулан суралцахуйн талаар ямар ач холбогдолтой мэдээлэл цуглуулж буй, үр дүнд шинжилгээ хийх, шинжилгээний үр дүнг сургалтын үйл ажиллагаанд бүтээлчээр хэрэглэх байдлыг орхигдуулж ирсэн. Суралцагчийн үнэлгээг зөвхөн дүн тавихын тулд хийж ирсэн тогтсон ойлголт, хандлагыг өөрчлөх хэрэгцээ байна.

Суралцагчийн үнэлгээ гэдэгт “суралцагчийн сурлагын амжилтын түвшнийг тогтоох, мэдлэг, чадвар, хандлага төлөвшилийн ахиц, өөрчлөлтийг бодитой үнэлэх, түүнд тулгарч буй бэрхшээлийг илрүүлж дэмжлэг үзүүлэх, урамшуулах үйл явц”-ыг ойлгоно.

Хичээл, сургалтын өдөр тутмын болон тодорхой хугацааны /бүлэг сэдэв, хагас жил, жилийн эцэс/ дараа хийдэг бүх төрлийн үнэлгээ “шалгуур”-т суурилсан байна.

ШАЛГУУРТ СУУРИЛСАН ҮНЭЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ШАЛГУУР

Багш нарын хувьд “үнэлгээ”-г шалгуурт суурилсан байдлаар үр дүнтэй хийхийн тулд үнэлгээний шалгуур болон шалгуурт суурилсан үнэлгээний талаарх мэдлэг ойлголтоо өргөжүүлэн гүнзгийрүүлэх шаардлагатай.

Суралцахуйн үр дүнд эзэмшвэл зохих мэдлэг, чадвар, хандлага төлөвшилд баримжаалж боловсруулсан тодорхой шалгуур (хүрэх үр дүн)-тай харьцуулж суралцагчийн сурлагын амжилтыг үнэлэх үйл явцыг шалгуурт суурилсан үнэлгээ /criterion referenced assessment/ гэдэг. Өөрөөр хэлбэл суралцагчийн гүйцэтгэлийг бусад суралцагчтай бус зөвхөн үнэлгээний шалгууртай харьцуулж үнэлж, дүгнэх үйл явц гэсэн үг.

Үнэлгээний шалгуур нь:

- Суралцахуйн үр дүнд нийцсэн сурагчийн гүйцэтгэлийг хэрхэн тодорхойлохыг зааж өгдөг.
- Сурагч суралцахуйн үр дүнг амжилттай эзэмшсэнийг харуулахын тулд юуг хийж чадаж байгаагийн товч илэрхийлэл
- Суралцахуйн үр дүн бүрийг эзэмшсэн байх тодорхой, хоёрдмол утгагүй нотолгоог бий болгох зорилготой.

¹ Сорилго нь бүх суралцагчдыг тодорхой хугацааны дараа зохион байгуулдаг, асуултын багцаас тогтсон үнэлгээний тодорхой төрөл юм. Сорилго нь тоон болон ямар нэг ангиллын хэмжээсийг ашиглан суралцагчийн нэг ба хэд хэдэн шинж чанарыг хэмжих, илэрхийлэх гэсэн системтэй арга хэрэгсэл юм.

² Хэмжилт нь сорилго, эсвэл үнэлгээний төрлийн үр дүнг тусгай дүрэм (жишээлбэл, зөв хариултыг тоолох, оноо өгөх г.м)-ийн дагуу тоогоор илэрхийлдэг. Ихэнхдээ оноо өгөх /scoring/ гэж тодорхойлдог.

³ Үнэлгээний мэдээллийг хэрэглэн, тогтсон шалгуур үзүүлэлтэд харгалзах чансааг тодорхойлох үйл явц

Өөрөөр хэлбэл, үнэлгээний шалгуур гэдэг нь сургалтын явцад суралцагч бүрийн эзэмшвэл зохих мэдлэг, чадвар, хандлага төлөвшил буюу хүрэх үр дүн юм.

Үнэлгээний шалгуур нь дараах ач холбогдолтой. Үүнд:

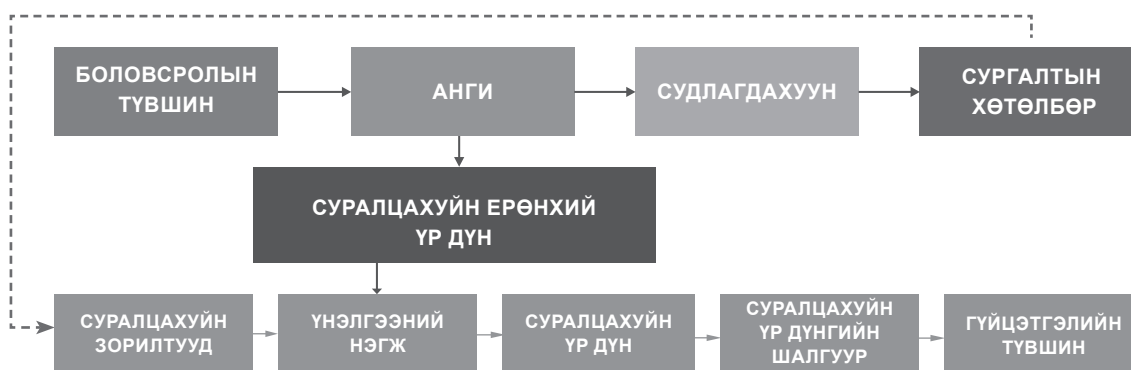
- Суралцагчийн сурлагын амжилтыг үнэлж, дүгнэх ижил хэмжүүрийг тодорхой, ил тод болгох.
- Үнэлгээг зөв, бодитой хийх боломж бүрдэх.
- Даалгавар боловсруулахад баримжаа болох.
- Тухайн суралцагчийн суралцахуйн давуу, сул тал, тулгамдаж буй бэрхшээлийн талаарх мэдээллийг цуглуулах.
- Суралцахуйн арга зүйг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх замаар багшлахуйг сайжруулах боломжийг бүрдүүлэх.
- Суралцагчийг ижил шалгуураар үнэлж, тэдний ахиц амжилт, өөрчлөлтийг хянах боломж олгох.

Үнэлгээний шалгуур нь дараах шаардлагад⁴ нийцсэн байна. Үүнд:

- Боловсролын түвшин, анги, судлагдахуун бүрээр залгамж холбоотой, эрэмбэ ахисан байх
- ЕБС-ийн багш нар шууд авч ашиглах боломжтой байхаар боловсруулсан байх
- Оролцогч бүх тал /суралцагч, багш, эцэг эх, асран хамгаалагч гэх мэт/-д ойлгогдохоор товч тодорхой, оновчтой энгийн үг хэллэгээр бичсэн байх
- Давхцалгүй, нэг нэгнээсээ ялгаатай байх
- Суралцагчдад юу хийхийг тодорхой ойлгуулахуйц үйл /түлхүүр үг/ үгсийг ашигласан байх. Жишээ нь: эмхэтгэх, бий болгох, бүтээх, төлөвлөх, дахин боловсруулах, шинжлэх, дизайн хийх, сонгох, ашиглах, хэрэглэх, үзүүлэх, бэлтгэх, ашиглах, тооцоолох, тайлбарлах, урьдчилан таамаглах, харьцуулах, шүүмжлэх гэх мэт
- Сурагчийн гүйцэтгэл нь ажиглагдахуйц, хэмжигдэхүйц байхаар үг сонгох

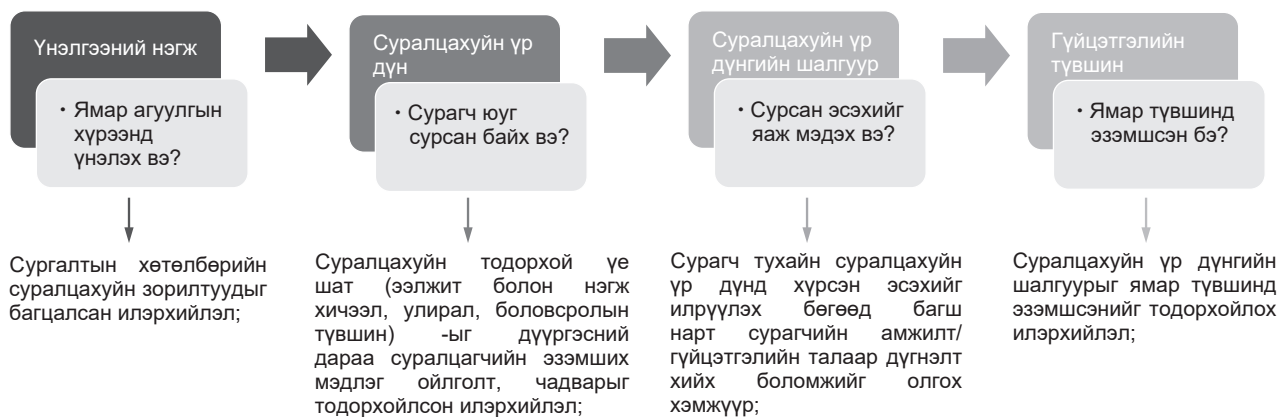
ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУРЫН БҮТЭЦ

Ерөнхий боловсролын сургуулийн түвшинд хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуурыг сургалтын хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнд тулгуурлан дараах бүтэцтэйгээр боловсруулсан.

⁴ Эх сурвалж: Боловсролын салбарын хөгжил-Боловсролын чанарт нөлөөлж буй сургуулийн хүчин зүйлс" судалгааны эцсийн тайлан, 1.14 дэх бүлэг. Азийн хөгжлийн банкны техник туслалцааны төсөл, 2017 он.

ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

БАГА БОЛОВСРОЛЫН ТҮВШИН

ЭРҮҮЛ МЭНД

ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

Нэгдүгээр бүлэг - IV анги
Хоёрдугаар бүлэг - V анги

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ. IV АНГИ

1.1. IV АНГИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ХИЧЭЭЛИЙН СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Үнэлгээний зорилт	Суралцахуйн үр дүн
Мэдлэг ойлголт	- Шүд болон гар угаах аргачлал, бэлгийн ариун цэвэр, эрүүл ахуйн дэглэмийн талаар мэдлэг ойлголттой болно. - Хүнсний бүлэг болон шошгын талаар мэдлэгтэй болж өдөр тутмын хоол хүнсээ шошго ашиглан зөв сонгодог. - Зан чанар, түүний давуу ба сул тал, үнэт зүйлийн жишээ гарган тайлбарладаг болно. - Цахим хэрэгсэл, түүний эрүүл мэндэд үзүүлэх хор уршиг, хамаарал болон зохистой хэрэглээний талаар ойлголттой болно. - Эрэгтэй, эмэгтэй хүний бие махбод, нийгэм, сэтгэл зүйн онцлогийг харьцуулан тайлбарлаж, хувийн орон зайн талаар ойлголттой болно. - Гэр сургуулийн хооронд замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тэмдэг тэмдэглэгээг ашиглан аюулгүй зорчихын ач холбогдлын талаар мэдлэгтэй болно.
Чадвар	- Шүд болон гар угаах аргачлал, бэлгийн ариун цэвэр, эрүүл ахуйн дэглэмийг баримтлах чадвартай болно. - Өглөөний цайны ач холбогдлыг ухаарч өдөр бүр өглөөний цай тогтмол ууж сурна. - Өөрийн зан чанарын давуу, сул тал, үнэт зүйлээ тодорхойлж, бусдын үнэт зүйлийг хүндэтгэж байгаагаа харуулна. - Цахим хэрэгслийн хор уршгаас өөрийгөө болон бусдыг хамгаалах чадвар эзэмшинэ. - Хувийн орон зайгаа хамгаалах үг хэллэг, үйлдлийн чадвар эзэмшинэ. - Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тэмдэг, тэмдэглэгээг ашиглан гэр сургуулийн хооронд аюулгүй зорчих чадвартай болно.
Хандлага	- Шаардлагатай тохиолдолд шүд болон гараа аргачлалын дагуу зөв угаах, бэлгийн ариун цэвэр, эрүүл ахуйн дэглэмийг өдөр тутмын амьдралдаа хэрэгжүүлэх эрүүл ахуйн зөв дадал, хэвшилтэй болно. - Бусдын үнэт зүйлийг өөрийнхтэй адил хүндэтгэдэг болно. - Өдөр бүр идэвхтэй дасгал хөдөлгөөн хийж сурахыг эрхэмлэнэ. - Цахим хэрэгслийг өөрийгөө хөгжүүлэхэд тус болохуйц байдлаар хэрэглэх хандлага төлөвшинэ. - Бусад хүн хувийн орон зайд нь халдах тохиолдолд итгэлтэй, найдвартай хүнд хэлдэг болно. - Замын хөдөлгөөнд аюулгүй байдлын дүрмийг мөрдөж оролцохын ач холбогдлыг бусдад тайлбарлаж сурталчилдаг.

1.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ ТУС БҮРИЙН СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮНГИЙН ШАЛГУУР, ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТҮВШИН

Үнэлгээний нэгж 1. Хувийн эрүүл ахуй ба орчны эрүүл мэнд

№	Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
1	4,01.а. Сүүн ба байнгын шүдний бүтэц, үүргийг мэдэж, шүдээ буруу ургаж буй эсэхийг ажиглах, амны хөндийн эрүүл ахуйг сахих	Сурагч шүдний бүтцийг зураг дээр тайлбарлаж, шүд болон гараа шаардлагатай тохиолдолд аргачлалын дагуу зөв угаах дадлыг тайлбарлан таниулдаг болно.
2	4,01.б. Хоол идэхийн өмнө болон гараа бохирдсон тохиолдол бүрт аргачлалын дагуу зөв угааж хэвших	
3.	4,01.в. Бэлгийн ариун цэвэр эрүүл ахуйн талаар мэдэх, дэглэм сахихын ач холбогдлыг тайлбарлах	Сурагч бэлгийн ариун цэвэр, эрүүл ахуйн дэглэмийг өдөр тутмын амьдралдаа хэрэгжүүлэхийн давуу талыг тайлбарладаг болно.

ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч шүдний бүтцийг зураг дээр тайлбарлаж, шүд болон гараа шаардлагатай тохиолдолд аргачлалын дагуу зөв угаах дадлыг тайлбарлан таниулдаг болно.	Сурагч шүдний бүтэц, шүдний ургалтын зөв бурууг харьцуулан аргачлалын дагуу шүд болон гараа зөв угаах дадлыг бусдад таниулдаг.
2	Сурагч бэлгийн ариун цэвэр эрүүл ахуйн дэглэмийг өөрийн амьдрал дээр сахихын давуу талыг тайлбарладаг болно.	Сурагч бэлгийн ариун цэвэр эрүүл ахуйн дэглэмийг сахихын ач холбогдлыг бусдад тайлбарладаг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Сурагч шүдний бүтэц, шүдний ургалтын зөв бурууг харьцуулан аргачлалын дагуу шүд болон гараа зөв угаах дадлыг бусдад таниулдаг.	Шүдний бүтцийг зураг болон үзүүлэн ашиглаж тайлбарладаг.	Шүдний буруу ургалтад нөлөөлөх хүчин зүйлийг тодорхойлж, дүн шинжилгээ хийдэг.	Шүд болон гараа аргачлалын дагуу угаагаагүйгээс гарах сөрөг үр дагаврыг ялгаж, урьдчилан сэргийлэх арга замыг ярилцдаг.	Амны хөндийн болон гарын эрүүл ахуйн дэглэмийг мөрдөхийн ач холбогдлыг бусдад таниулж зөвлөмж бичдэг.
Сурагч бэлгийн ариун цэвэр эрүүл ахуйн дэглэмийг сахихын ач холбогдлыг бусдад тайлбарладаг.	Бэлгийн ариун цэвэр эрүүл ахуйд тавигдах шаардлагуудыг нэрлэдэг.	Бэлгийн ариун цэвэр эрүүл ахуйн шаардлагыг эх сурвалж ашиглан учрыг ойлгон тайлбарладаг.	Бэлгийн ариун цэвэр эрүүл ахуйн дэглэмийг мөрдөж хэрэгжүүлсний давуу болон сул талыг судалж, урьдчилан сэргийлэх арга замыг тоочдог.	Бэлгийн ариун цэвэр эрүүл ахуйн дэглэмийг мөрдөж хэрэгжүүлсний давуу болон сул талыг судалж, урьдчилан сэргийлэх арга замыг тайлбарладаг.

Үнэлгээний нэгж 2. Хооллолт ба хөдөлгөөн

№	Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
1	4,02.а. Өглөөний цайг тогтмол ууж, идэвхтэй хөдөлгөөн хийж хэвших	Сурагч өглөөний цай уух болон дасгал хөдөлгөөний ач холбогдлыг хэлэлцэх замаар хүнсний бүтээгдэхүүний шошго ашиглан хүний эрүүл мэндэд тустай хүнсний бүтээгдэхүүнийг сонгодог болно.
2	4,02.б. Хүнсний бүлгээ ялган тодорхойлж, хоол хүнсийг сонгоход шошго ашигладаг болох	

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч өглөөний цай уух болон дасгал хөдөлгөөний ач холбогдлыг хэлэлцэх замаар хүнсний бүтээгдэхүүний шошго ашиглан хүний эрүүл мэндэд тустай хүнсний бүтээгдэхүүнийг сонгодог болно.	- Хүнсний 6 бүлгийг ялган таньж, өглөөний цайнд идэхэд тохиромжтой хоол хүнсийг хүнсний шошгон мэдээлэлд үндэслэн тодорхойлдог. - Хүний эрүүл мэндэд дасгал хөдөлгөөний үзүүлэх эерэг нөлөөг тайлбарладаг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Хүнсний 6 бүлгийг ялган таньж, өглөөний цайнд идэхэд тохиромжтой хоол хүнсийг хүнсний шошгон мэдээлэлд үндэслэн тодорхойлдог.	Төрөл бүрийн хүнсийг хүнсний 6 бүлэгт тохируулан зөв ялган өглөөний цай уухын давуу талуудыг тайлбарладаг.	Шошгон мэдээллээс хүнсний бүлгүүд нь уураг, өөх тос, нүүрс-усны агууламжаараа ялгаатай байдгийг диаграммаар илэрхийлдэг.	Хүнсний бүтээгдэхүүний шошгон мэдээллээс өглөөний цайнд ууж болох тэжээллэг хүнсийг хэрхэн зөв сонгох талаар тайлбарладаг.	Эх орны болон гадны орны хаяг, шошгын хоорондын ялгааг харьцуулан эрүүл хооллохын ач холбогдлыг тодорхойлдог.
Хүний эрүүл мэндэд дасгал хөдөлгөөний үзүүлэх эерэг нөлөөг тайлбарладаг.	Хөдөлгөөн хийх нь эрүүл мэндэд чухал болохыг тайлбарладаг.	Хөдөлгөөний идэвхтэй идэвхгүй хэлбэрүүдийг ялган тайлбарладаг.	Идэвхтэй хөдөлгөөн тогтмол хийж байх нь эрүүл мэндэд ач холбогдолтой болохыг эх сурвалж ашиглан тайлбарладаг.	Нүүдэлчин ахуйтай байсан монголчууд ажиллаж хөдөлмөрлөх явцдаа хэрхэн биеэ чийрэгжүүлж ирснийг гэр бүлийнхэнтэй ярилцаж тэмдэглэл хөтөлдөг.

Үнэлгээний нэгж 3. Сэтгэцийн эрүүл мэнд

№	Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
1	4,03.а. “БИ” хэн бэ?, өөрийн давуу, сул талыг тодорхойлох	Сурагч зан чанарынхаа давуу, сул тал, эрхэмлэх үнэт зүйлээ нэрлэх замаар өөрийн онцлогийг тодорхойлж чаддаг болно.
2	4,03.б. Өөрийн болон бусдын үнэт зүйлийг хүндэтгэх	

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч энэ нэгжийг үзсэний дараа зан чанарынхаа давуу, сул тал, эрхэмлэх үнэт зүйлээ нэрлэх замаар өөрийн онцлогийг тодорхойлдог болно.	Өөрийн зан чанарын давуу, сул талыг тодорхойлдог.
		Өөрийн эрхэмлэх үнэт зүйлийг бусдынхтай харьцуулан тайлбарладаг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Өөрийн зан чанарын давуу, сул талыг тодорхойлдог.	Өөрийн зан чанарын давуу, сул талыг тоочих байдлаар хэлдэг.	Өөрийн зан чанарын давуу, сул талыг нэрлэж, жишээ хэлдэг.	Өөрийн зан чанарын давуу, сул талыг нэрлэж, ямар үр дагаварт хүргэдэг болохыг дүгнэн хэлдэг.	Өөрийн зан чанарын давуу, сул тал нь өдөр тутмын үйлдэлд хэрхэн нөлөөлдөг болохыг холбон тайлбарладаг.
Өөрийн эрхэмлэх үнэт зүйлийг бусдынхтай харьцуулан тайлбарладаг.	Өөрийн болон бусдын ижил ба ялгаатай байгаа эрхэмлэх үнэт зүйлийг тоочин нэрлэдэг.	Өөрийн эрхэмлэх үнэт зүйлийг бусдынхтай харьцуулан энгийн үгээр тайлбарладаг.	Өөрийн эрхэмлэх үнэт зүйлийг бусдынхтай харьцуулан бодит жишээн дээр тайлбарладаг.	Өөрийн эрхэмлэх үнэт зүйл нь бусдынхаас ялгаатай байж болохыг дүгнэн тайлбарладаг.

ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

Үнэлгээний нэгж 4. Хорт зуршил

№	Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
1	4,04.а. Өдөр тутам хэрэглэдэг цахим хэрэгслийг зохистой хэрэглэж, илүү хэрэглээг хязгаарлах	Сурагч энэ нэгжийг үзсэний дараа өөрийн насны онцлогийг харгалзан цахим хэрэгслийг үр ашигтай, өөрийгөө хөгжүүлэх зорилгоор тохируулан хэрэглэж чаддаг болно.

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч энэ нэгжийг үзсэний дараа өөрийн насны онцлогийг харгалзан цахим хэрэгслийг үр ашигтай, өөрийгөө хөгжүүлэх зорилгоор тохируулан хэрэглэдэг болно.	Цахим хэрэгслийн эрүүл мэндэд үзүүлэх сөрөг нөлөө болон нэг удаагийн үзэх хугацаанд үндэслэн зохистой хэрэглээний дүрэм зохиодог.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Цахим хэрэгслийн эрүүл мэндэд үзүүлэх сөрөг нөлөө болон нэг удаагийн үзэх хугацааг үндэслэн зөв хэрэглэх дүрэм зохиодог.	Гар утас, компьютер, зурагтын нэг удаагийн үзэх зөвшөөрөгдсөн хугацааг мэдсэнээр илүү зарцуулж байгаа хугацааг багасгах төлөвлөгөө боловсруулдаг.	Нэг өдрийн туршид цахим хэрэгсэл ашиглахад зарцуулж байгаа хугацааг тооцоолж зөвшөөрөгдсөн хэмжээтэй харьцуулан дүн шинжилгээ хийдэг.	Цахим хэрэгслийг хэтрүүлэн хэрэглэснээс гарах сөрөг үр дагаврыг тодорхойлж зөв зохистой хэрэглэх дүрэм зохиодог.	Цахим хэрэгслийн хор уршгаас өөрийн болон бусдын эрүүл мэндийг хамгаалах талаар дүгнэлт гарган зөв зохистой хэрэглэх дүрмээ мөрдөхийн чухлыг тайлбарладаг.

Үнэлгээний нэгж 5. Бэлгийн болон нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд

№	Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
1	4,05.а. Жендэр ба хүйсийн ялгааг танин мэдэж, хүн бүр жендэр болон хүйсээс үл хамааран ижил тэгш эрхтэй болохыг тайлбарлах	- Сурагч кейс ашиглан хүйс, жендэр, охид хөвгүүдийн бие махбод, нийгэм, сэтгэл зүйн ижил болон ялгаатай талыг насны онцлогтой уялдуулан харьцуулан тайлбарлана. - Сурагч өгсөн нөхцөлийн хүрээнд хувийн орон зайгаа хамгаалж байгаагаа үг, үйлдлээр тодорхой харуулна.
2	4,05.б. Эрэгтэй, эмэгтэй хүний бие махбодын ялгааг мэдэх, биеийн өсөлт хөгжлийг шилжилтийн насны үеийн бие бялдар, нийгэм, сэтгэл зүйн өөрчлөлттэй холбон тайлбарлах	
3	4,05.в. Өөрийн хувийн орон зайг мэдэх, хянах чадвартай болох	

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч кейс ашиглан хүйс, жендэр, охид хөвгүүдийн бие махбод, нийгэм, сэтгэл зүйн ижил болон ялгаатай талыг насны онцлогтой уялдуулан харьцуулан тайлбарлана.	Эрэгтэй, эмэгтэй хүний бие махбод, нийгэм, сэтгэл зүйн ялгааг шилжилтийн насны онцлогтой уялдуулан харьцуулан тайлбарладаг Эрэгтэй, эмэгтэй хүн ижил тэгш эрх мэдэлтэй болохыг бодит жишээ гарган тайлбарладаг.
2	Сурагч өгөгдсөн нөхцөлийн хүрээнд хувийн орон зайгаа хамгаалж байгаагаа үг, үйлдлээр тодорхой харуулна.	Хувийн орон зайг жишээ гарган зөв тодорхойлдог Хувийн орон зайгаа хамгаалж байгаагаа үг хэл, үйлдлээрээ үр дүнтэй харуулдаг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Эрэгтэй, эмэгтэй хүний бие махбодын ялгааг шилжилтийн насны онцлогтой уялдуулан харьцуулан тайлбарладаг.	Эрэгтэй, эмэгтэй хүний бие махбод, нийгэм, сэтгэл зүйн ялгааг тоочиж нэрлэх төдий тайлбарладаг.	Эрэгтэй, эмэгтэй хүний шилжилтийн насанд гарах бие махбод, нийгэм сэтгэл зүйн өөрчлөлтийг нэрлэж тайлбарладаг.	Эрэгтэй, эмэгтэй хүний бие махбод, нийгэм, сэтгэл зүйн ялгааг шилжилтийн насны онцлог, үйл ажиллагаанд тулгуурлан энгийн үгээр харьцуулан тайлбарладаг.	Эрэгтэй, эмэгтэй хүний бие махбод, нийгэм, сэтгэл зүйн ялгааг шилжилтийн насны онцлог, үйл ажиллагааг хүний хөгжлийн үе шаттай холбон харьцуулан тайлбарладаг.
Эрэгтэй, эмэгтэй хүн ижил тэгш эрх мэдэлтэй болохыг бодит жишээ гарган тайлбарладаг.	Эрэгтэй, эмэгтэй хүн ижил тэгш эрх мэдэлтэй болохыг жишээгээр ялган тайлбарладаг.	Эрэгтэй, эмэгтэй хүн ижил тэгш эрх мэдэлтэй болохыг асуудал дэвшүүлэн тайлбарладаг.	Эрэгтэй, эмэгтэй хүн ижил тэгш эрх мэдэлтэй болохыг мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийж тайлбарладаг.	Эрэгтэй, эмэгтэй хүн ижил тэгш эрх мэдэлтэй болохыг асуудал шийдвэрлэн тайлбарладаг.
Хувийн орон зайг жишээ гарган зөв тодорхойлдог.	Хэн, ямар зайд өөрт нь ойртож, болохыг зөв хэлдэг.	Өгсөн нөхцөлөөс хувийн аюулгүй орон зайг зөв тодорхойлдог.	Хувийн аюулгүй орон зайг бусад хүмүүсийн үйлдэлтэй холбон тодорхойлдог.	Хувийн аюулгүй орон зайд халдаж буй ямар ч нөхцөлийг ялган тодорхойлдог.
Хувийн орон зайгаа хамгаалж байгаагаа үг хэл, үйлдлээрээ үр дүнтэй харуулдаг.	Танил эсвэл үл таних хүн хувийн орон зайд нь зөвшөөрөлгүй халдах нэг нөхцөлийн жишээн дээр өөрөөс нь холдохыг хүссэн үг хэллэг хэлдэг.	Танил эсвэл үл таних хүн хувийн орон зайд нь зөвшөөрөлгүй халдах 1-2 нөхцөлийн хүрээнд өөрөөс нь холдохыг үг хэл, үйлдлээр харуулдаг.	Танил эсвэл үл таних хүн хувийн орон зайд нь зөвшөөрөлгүй халдах 2-3 төрлийн нөхцөлд өөрийгөө хамгаалах үг хэл, үйлдлийг оновчтой харуулдаг.	Танил эсвэл үл таних хүн хувийн орон зайд нь зөвшөөрөлгүй халдах 4 ба түүнээс олон төрлийн нөхцөлд өөрийгөө хамгаалах үг хэл, үйлдлийг оновчтой харуулдаг.

Үнэлгээний нэгж 6. Аюулгүй байдал, анхны тусламж

№	Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
1	4.06.а. Ердийн болон хальтиргаа гулгаатай үед гэр, сургуулийн хооронд аюулгүй зорчих	Сурагч гэр сургуулийн хооронд замын хөдөлгөөний тэмдэг тэмдэглэгээг ашиглан аюулгүй зорчихын ач холбогдлыг өөрийн үгээр тайлбарладаг болно.

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч гэр сургуулийн хооронд замын хөдөлгөөний тэмдэг тэмдэглэгээг ашиглан аюулгүй зорчихын ач холбогдлыг өөрийн үгээр тайлбарладаг болно.	Сурагч гэр сургуулийн хооронд зорчихдоо замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын дүрмийг мөрдөхийн ач холбогдлыг тайлбарладаг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Сурагч гэр сургуулийн хооронд зорчихдоо замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын дүрмийг мөрдөхийн ач холбогдлыг тайлбарладаг.	Өөрийн гэр, сургуулийн хоорондох замын саад бэрхшээлийн жагсаалт гаргадаг.	Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тэмдэг тэмдэглэгээг ашиглан гэр сургуулийн хооронд аюулгүй зорчих зураглал гарган тайлбарладаг.	Ердийн болон хальтиргаа гулгаатай үед замын хөдөлгөөний дүрмийг баримтлаагүйгээс гарах сөрөг үр дагаврыг судалж, эх сурвалж ашиглан дүгнэлт гаргадаг.	Замын хөдөлгөөнд аюулгүй байдлын дүрмийг мөрдөж оролцохын ач холбогдлыг бусдад тайлбарлаж сурталчилдаг.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ. V АНГИ

2.1. V АНГИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ХИЧЭЭЛИЙН СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮН

Үнэлгээний зорилт	Суралцахуйн үр дүн
Мэдлэг ойлголт	- Хувь хүний эрүүл мэнд нь хувийн эрүүл ахуй, гэр бүл, орчноос хамааралтай болох талаар мэдлэг ойлголттой болно. - Хоол хүнсний үндсэн шимт бодисуудын талаар мэддэг болно. - Хүлээцтэй сонсох ба хүсэл мөрөөдлөө тодорхойлж, түүнд хүрэх төлөвлөгөө боловсруулахын ач холбогдлыг тайлбарлана. - Эрүүл харилцаа холбооны шинж, дээрэлхэлтийн төрөл, хэлбэрийг мэддэг болно. - Ахуйн осол, байгалийн гэнэтийн үзэгдлийн үед авах арга хэмжээ, яаралтай тусламж үзүүлэхийн ач холбогдлын талаар мэдлэг ойлголттой болно
Чадвар	- Халдварт бус өвчин тусах эрсдэлт хүчин зүйлсийг хувь хүний эрүүл мэнд, гэр бүл, орчны хамааралтай холбон тайлбарлаж, өөрийн эрүүл мэндээ хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх чадвартай болно. - Зохистой хооллохоос гадна идэвхтэй хөдөлгөөнийг эрхэмлэж, биеийн өсөлт, хөгжлөө хянадаг болно. - Бусдыг хүлээцтэй сонсох алхмыг дарааллын дагуу хэрэгжүүлдэг, хүсэл мөрөөдөлдөө хүрэх төлөвлөгөө боловсруулдаг болно. - Цахим хэрэгслийг хэтрүүлэн хэрэглэх нөхцөл байдлаас зайлсхийдэг болно. - Жендэрийн тэгш байдлыг дэмжиж, дээрэлхэлтийн үед хариу үзүүлж чаддаг болно. - Ахуйн осол, байгалийн аюулт үзэгдлийн үед учирч болох бэрхшээлийг тодорхойлж түүнийг даван туулах чадвартай болно.
Хандлага	- Халдварт бус өвчин тусах эрсдэлт хүчин зүйлээс татгалзах, өөрийн эрүүл мэндийг хамгаалах, эрүүл орчин бүрдүүлэхэд хувь нэмрээ оруулах, бусдад туслах, хандлагатай болно. - Түргэн хоолноос татгалзах хандлагатай болно. - Бусдыг сонсож, төлөвлөгөө боловсруулж сурах нь чухал болохыг ухаарна. - Жендэрийн тэгш байдлыг дэмжих, дээрэлхэлттэй тэмцэхийн ач холбогдлыг ухаарна. - Нийтлэг тохиолдох ахуйн ослоуд болон байгалийн аюулт үзэгдлээс өөрийгөө болон бусдыг хамгаалах дадал, хандлагатай болно.

2.2. ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГЖ ТУС БҮРИЙН СУРАЛЦАХУЙН ҮР ДҮНГИЙН ШАЛГУУР, ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТҮВШИН

Үнэлгээний нэгж 1. Хувийн эрүүл ахуй ба орчны эрүүл мэнд

№	Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
1	5,01.а. Хувийн эрүүл ахуй (гар угаах, усанд орох, бэлгэ эрхтнээ угаах зэрэг) сахих, халдварт бус өвчин болон бусад олон эрсдэлээс сэргийлэх	Сурагч хувь хүний эрүүл мэндэд хувийн эрүүл ахуй, гэр бүл, орчны хамаарлыг өөрийн үгээр тайлбарлаж чаддаг болно.
2	5,01.б. Гэр, сургуульдаа эрүүл орчин бүрдүүлэх нь хувийн болон нийгмийн эрүүл мэндэд тустай болохыг тайлбарлах, өөрийн оруулах хувь нэмрийг тодорхойлох	
3	5,01.в. Хувийн эрүүл ахуйг сахих талаарх монголын уламжлалт зан заншлыг ойлгох, хувь хүний эрүүл мэндэд гэр бүл, орчин хэрхэн нөлөөлдөг талаар тайлбарлах	

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч хувь хүний эрүүл мэндэд хувийн эрүүл ахуй, гэр бүл, орчны хамаарлыг өөрийн үгээр тайлбарлаж чаддаг болно.	Сурагч хүний эрүүл мэндэд халдварт өвчний халдвар авах эрсдэлт хүчин зүйлсийг хувь хүний эрүүл ахуй, гэр бүл, орчны хамааралтай холбон тайлбарладаг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Сурагч хүний эрүүл мэндэд халдварт өвчний халдвар авах эрсдэлт хүчин зүйлсийг хувь хүний эрүүл ахуй, гэр бүл, орчны хамааралтай холбон тайлбарладаг.	Халдварт өвчин тусах эрсдэлт хүчин зүйлс түүнээс сэргийлэх арга замуудын жагсаалтыг гаргадаг.	Эрүүл орчин бүрдүүлэх нь хувийн болон нийгмийн эрүүл мэндэд тустай болохыг эх сурвалж ашиглан тодорхойлдог.	Хувийн эрүүл ахуйн талаарх монголын уламжлалт зан заншлыг өөрийн үгээр илэрхийлэн дүгнэлт гаргадаг.	Эрүүл орчин бүрдүүлэхэд хувь нэмрээ оруулан өөрийн чадах ажлын төлөвлөгөө гаргадаг.

Үнэлгээний нэгж 2. Хооллолт ба хөдөлгөөн

№	Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
1	5,02.а. Зохистой хооллох зарчимд тулгуурлан хоол, хүнсний үндсэн шимт бодисыг харгалзан сонгох, зөв хадгалж, хэрэглэх	Сурагч энэ нэгжийг үзсэний дараа биеийн өсөлт хөгжлийг дэмжих зорилгоор хоол хүнс, дасгал хөдөлгөөнийг өөртөө тохируулан сонгодог болно.
2	5,02.б. Биеийн өсөлтийг үнэлэх аргыг мэдэж, өөрт тохирсон идэвхтэй хөдөлгөөнийг сонгон тогтмол хийж хэвших	

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч энэ нэгжийг үзсэний дараа биеийн өсөлт хөгжлийг дэмжих зорилгоор хоол хүнс, дасгал хөдөлгөөнийг өөртөө тохируулан сонгодог болно.	Хүний эрүүл мэндэд шимт бодис бүхий хоол хүнсний сонголт, хэрэглээ, хүнсний зөв хадгалалт болон зохистой хооллолтын үзүүлэх нөлөөг тодорхойлдог.
		Биеийн өсөлтийг дэмжих дасгал хөдөлгөөнийг сонгодог.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Хүний эрүүл мэндэд шимт бодис бүхий хоол хүнсний сонголт, хэрэглээ, хүнсний зөв хадгалалт болон зохистой хооллолтын үзүүлэх нөлөөг тодорхойлдог.	Хоол хүнсний үндсэн шимт бодис болох уураг, өөх тос, нүүрс-усны үүргийн талаар тодорхойлдог.	Хүнсний шимт бодис дутагдах, илүүдэх үед биед гарах сөрөг нөлөөг тайлбарладаг.	Хоол хүнсээ сонгохдоо шимт бодисыг харгалзан үзэх, хоол хүнсийг буруу хадгалснаас гарч болох сөрөг үр дагавраас сэргийлэх арга замыг хэлэлцдэг.	Зохистой хооллолтын зарчим ба түргэн хоолны сөрөг нөлөөг жишээ баримтад үндэслэн дүн шинжилгээ хийдэг.
Биеийн өсөлтийг дэмжих дасгал хөдөлгөөнийг сонгодог.	Өөрийн хийж гүйцэтгэдэг дасгал хөдөлгөөний ач холбогдлыг тайлбарлан аль дасгал нь чухал болохыг эрэмблэдэг.	Өмнөх жилүүдийн өндөр, жинг харьцуулан өсөлтийн муруй байгуулж дасгалыг сонгодог.	Өсөлт тодорхойлох муруй нь охид хөвгүүдийн хувьд ялгаатай болохыг үндэслэн өсөлт хэвийн явагдаж байгаа талаар хэлэлцдэг.	Үе тэнгийнхэнтэй хамтран идэвхтэй хөдөлгөөн тогтмол хийх хувилбарыг боловсруулан бусдадаа тайлбарладаг.

ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

Үнэлгээний нэгж 3. Сэтгэцийн эрүүл мэнд

№	Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
1	5,03.а. Бусдыг анхааралтай сонсож, хүлээцтэй хандах	Сурагч бусадтай харилцахдаа сайн сонсож байгаагаа үг үйлдлээр тодорхой харуулдаг болно.
2	5,03.б. Өөрийн хүсэл мөрөөдлөө тодорхойлж, түүнд хүрэх төлөвлөгөө боловсруулах	Сурагч хүсэл мөрөөдөлдөө хүрэх алхмуудыг тодорхойлох замаар төлөвлөгөө боловсруулж чаддаг болно.

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч бусадтай харилцахдаа сайн сонсож байгаагаа үг үйлдлээр тодорхой харуулдаг болно.	Сайн сонсогчийн шинж чанарыг тодорхойлдог Бусдыг сонсож байгаагаа үг хэл, дохио зангаа, биеийн хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг.
2	Сурагч хүсэл мөрөөдөлдөө хүрэх алхмуудыг тодорхойлох замаар төлөвлөгөө боловсруулж чаддаг болно.	Хүсэл мөрөөдөлдөө хүрэх зорилго, зорилт, үйл ажиллагаа, хугацааг тодорхой тусган төлөвлөгөө боловсруулдаг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Сайн сонсогчийн шинж чанарыг тодорхойлдог.	Сайн сонсогчийн 1-2 шинж чанарыг нэрлэдэг.	Сайн сонсогчийн 2-3 шинж чанарыг зөв нэрлэж, жишээ хэлдэг.	Сайн сонсогчийн гүйцэтгэх 3-4 алхмыг дараалал харгалзалгүй тодорхойлдог.	Сайн сонсогчийн гүйцэтгэх үндсэн 4 алхмыг зөв дарааллын дагуу тодорхойлдог.
Бусдыг сонсож байгаагаа үг хэллэг, дохио зангаа, биеийн хөдөлгөөнөөр илэрхийлдэг.	Бусдыг сонсож байгаагаа үгээр товч илэрхийлдэг.	Бусдыг сонсож байгаагаа 1-2 үг хэллэг, ганц дохио зангаа ашиглан илэрхийлдэг.	Бусдыг сонсож байгаагаа 2-3 үг хэллэг, дохио зангааг хослуулан илэрхийлдэг.	Бусдыг сонсож байгаагаа тохиромжтой үг хэллэг, дохио зангаа, биеийн хөдөлгөөнийг хослуулан илэрхийлдэг.
Хүсэл мөрөөдөлдөө хүрэх зорилго, зорилт, үйл ажиллагаа, хугацааг тодорхой тусган төлөвлөгөө боловсруулдаг.	Төлөвлөгөөнд тусгасан зорилго, зорилт, үйл ажиллагаа нь тодорхой бус, хугацаа нь бодит бус буюу хийсвэр.	Зорилго, зорилт тодорхой, үйл ажиллагаа нь ерөнхий байх ба хугацааг бодитой тодорхойлох оролдлого хийдэг.	Зорилго, зорилт, үйл ажиллагаа нь тодорхой, хугацааны хувьд хэрэгжих боломжтой байхаар төлөвлөдөг.	Зорилго, зорилт нь хүрч болохуйц, үйл ажиллагааг нарийвчилсан дэс дараалал, логиктой, хугацааны хувьд хэрэгжих боломжтой.

Үнэлгээний нэгж 4. Хорт зуршил

№	Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
1	5,04.а. Цахим хэрэгслийг хэтрүүлэн хэрэглэснээс хүний эрүүл мэндэд үзүүлэх нөлөөг хэлэлцэх	Сурагч цахим хэрэгслийг хэтрүүлэн хэрэглэсний сөрөг нөлөө, түүний үр дагаврын талаарх баримтад үндэслэн зохистой хэрэглээг тодорхойлдог болно.

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч цахим хэрэгслийг хэтрүүлэн хэрэглэснээр эрүүл мэндэд үзүүлэх сөрөг нөлөө, түүний үр дагаврын талаарх баримтад үндэслэн зохистой хэрэглээг тодорхойлдог болно.	Цахим хэрэгслийг хэтрүүлэн хэрэглэх үед биед болон зан төлөвт гарах өөрчлөлтийг үндэслэн зохистой ашиглах аргуудыг тодорхойлдог.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Цахим хэрэгслийг хэтрүүлэн хэрэглэх үед биед болон зан төлөвт гарах өөрчлөлтийг үндэслэн зохистой ашиглах аргуудыг тодорхойлдог.	Цахим хэрэгслийг хэтрүүлэн хэрэглэсэн үед илрэх шинж тэмдгүүдийг ялган таньдаг.	Цахим хэрэгслийг хэтрүүлэн хэрэглэсэн үед бие болоод зан төлөвт гарч байгаа өөрчлөлтүүдийг нэрлэдэг.	Цахим хэрэгслийг хэтрүүлэн хэрэглэх үед бие махбод, зан төлөвт гарах өөрчлөлтүүдийг үндэслэн зөв зохистой ашиглах аргуудаас өөрт тохирохыг сонгодог.	Цахим орчинг өөрт болон бусдад эрсдэлгүй ашиглах зөвлөмж боловсруулж түүнийг хэрэгжүүлэх аргуудыг тодорхойлдог.

Үнэлгээний нэгж 5. Бэлгийн болон нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд

№	Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
1	5,05.а. Гэр бүл, найз нөхөд, үе тэнгийнхний эрүүл харилцаа холбоог тодорхойлох, хөгжүүлэх, хадгалах	- Сурагч өгсөн жишээнд тулгуурлан найз нөхөд, үе тэнгийнхэн, гэр бүлийн хүрээнд эрүүл харилцаа холбоо бүрдүүлэхийг тодорхой үзүүлнэ. - Гэр, сургууль, нийгмийн орчинд жендэрийн тэгш байдлыг дэмжиж байгаагаа болон дээрэлхэлтийн үед авах хариу арга хэмжээг үг, үйлдлээрээ оновчтой харуулна.
2	5,05.б. Жендэрийн тэгш бус байдал нь эрх мэдлийн ялгаатай байдалтай хэрхэн уялдаж байгааг тайлбарлах, гэр, сургууль, нийгэм дэх жендэрийн тэгш байдлыг дэмжих арга замыг үзүүлэх	
3	5,05.в. Дээрэлхэлт (цахим болон цахим бус)–ийг тодорхойлох, тэдгээрт өртөхгүй байх, хариу арга хэмжээ авах үр дүнтэй арга замыг үзүүлэх	

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч өгсөн жишээнд тулгуурлан найз нөхөд, үе тэнгийнхэн, гэр бүлийн хүрээнд эрүүл харилцаа холбоо бүрдүүлэхийг тодорхой үзүүлнэ.	- Найз нөхөд, үе тэнгийнхний хүрээн дэх эрүүл харилцаа холбооны шинжүүдийг тодорхойлдог - Эрүүл харилцаа холбооны хүрээнд хэрэглэх үг хэллэг, үйлдлийг хэрэглэдэг.
2	Гэр, сургууль, нийгмийн орчинд жендэрийн тэгш байдлыг дэмжиж байгаагаа болон дээрэлхэлтийн үед авах хариу арга хэмжээг үг, үйлдлээрээ оновчтой харуулна.	- Гэр, сургууль, нийгмийн орчин дахь жендэрийн тэгш бус байдлыг тодорхойлдог. - Гэр, сургууль, нийгмийн орчинд жендэрийн тэгш байдлыг дэмжих арга замыг хэрхэн үр дүнтэй ашиглахаа харуулдаг. - Дээрэлхэлтийн үед өөрийгөө болон бусдыг хамгаалах үг хэллэг болон үйлдэл хэрхэн хэрэглэхийг харуулдаг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Найз нөхөд, үе тэнгийнхний хүрээн дэх эрүүл харилцаа холбооны шинжүүдийг тодорхойлдог.	Эрүүл харилцаа холбоог илэрхийлэх 1-2 шинжийг нэрлэх төдий хэлдэг.	Эрүүл харилцаа холбоог илэрхийлэх 3-4 шинжийг жишээ гарган тодорхойлдог.	Эрүүл харилцаа холбоог илэрхийлэх 5-аас доошгүй шинжийг бодит жишээгээр тодорхойлдог.	Эрүүл харилцаа холбоог илэрхийлэх 5-аас доошгүй шинжийг эрүүл бустай нь эсрэгцүүлэн тодорхойлдог.
Эрүүл харилцаа холбооны хүрээнд хэрэглэх үг хэллэг, үйлдлийг хэрэглэдэг.	Эрүүл харилцаа холбоог илэрхийлэх үг хэллэг, үйлдэл хийх боловч эргэлзэж тээнэгэлздэг, үг ба үйлдэл нь хоорондоо нийцгүй.	Эрүүл харилцаа холбоог илэрхийлэх үг хэллэг, үйлдлийг эргэлзэж тээнэгэлзэл-гүйгээр өгсөн нөхцөлийн хүрээнд хийхийг оролддог.	Эрүүл харилцаа холбоог илэрхийлэх үг хэллэг, үйлдлийг өөртөө итгэлтэйгээр танил нөхцөлд хэрэглэдэг.	Эрүүл харилцаа холбоог илэрхийлэх үг хэллэг, үйлдлийг оновчтой нийцүүлэн өөртөө итгэлтэйгээр ямар ч нөхцөлд хэрэглэдэг.

ХИЧЭЭЛ, СУРГАЛТЫН ҮР ДҮНГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР

Гэр, сургууль, нийгмийн орчин дахь жэндэрийн тэгш бус байдлыг тодорхойлдог.	Гэр бүлийнхээ хүрээнд жэндэрийн тэгш бус байдлыг нэрлэж тодорхойлдог.	Гэр бүл, анги дотроо жэндэрийн тэгш бус байдлыг жагсаан тодорхойлдог.	Гэр бүл, анги, сургуулийнхаа хүрээнд жэндэрийн тэгш бус байдлыг үр дагаврын хамт тодорхойлдог.	Гэр бүл, анги, сургууль, нийгмийн хүрээнд жэндэрийн тэгш бус байдлыг үр дагаврын хамт тодорхойлдог.
Гэр, сургууль, нийгмийн орчинд жэндэрийн тэгш байдлыг дэмжих арга замыг хэрхэн үр дүнтэй ашиглахаа харуулдаг.	Гэр бүлийнхээ хүрээнд жэндэрийн тэгш байдлыг дэмжих арга замыг боловсруулан, ашиглах оролдлого хийдэг.	Гэр бүл, анги дотроо жэндэрийн тэгш байдлыг дэмжих арга замыг боловсруулан, ашиглах оролдлого хийдэг.	Гэр бүл, анги, сургуулийнхаа хүрээнд жэндэрийн тэгш байдлыг дэмжих арга замыг боловсруулан, ашигладаг.	Гэр бүл, анги, сургууль, нийгмийн хүрээнд жэндэрийн тэгш байдлыг дэмжих арга замыг боловсруулан, ашигладаг.
Дээрлэхэлтийн үед өөрийгөө болон бусдыг хамгаалах үг хэллэг болон үйлдэл хэрхэн хэрэглэхийг харуулдаг.	Өөрийгөө болон бусдыг хамгаалах үг хэллэг, үйлдлийг өгсөн нөхцөлийн хүрээнд хийхийг оролддог.	Өөрийгөө болон бусдыг хамгаалах үг хэллэг, үйлдлийг өгсөн нөхцөлийн хүрээнд хийдэг.	Өөрийгөө болон бусдыг хамгаалах үг хэллэг, үйлдлийг өөртөө итгэлтэй хийхийг хичээж байгаагаа харуулдаг.	Өөрийгөө болон бусдыг хамгаалах үг хэллэг, үйлдлийг ямар ч нөхцөлд хийж чадахаа харуулдаг.

Үнэлгээний нэгж 6. Аюулгүй байдал, анхны тусламж

№	Суралцахуйн зорилт	Суралцахуйн үр дүн
1	5.06.а. Ахуйн осол, байгалийн гэнэтийн үзэгдлийн үед бусдад туслах, яаралтай тусламж дуудах	Сурагч ахуйн осол, байгалийн гэнэтийн үзэгдлийн үед авах арга хэмжээг тодорхойлж яаралтай тусламж үзүүлэхийн ач холбогдлыг жишээн дээр тайлбарладаг болно.

№	Суралцахуйн үр дүн	Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур
1	Сурагч ахуйн осол, байгалийн гэнэтийн үзэгдлийн үед авах арга хэмжээг тодорхойлж яаралтай тусламж үзүүлэхийн ач холбогдлыг жишээн дээр тайлбарладаг болно.	Сурагч ахуйн осол, байгалийн гэнэтийн үзэгдлийн үед авах арга хэмжээ болон яаралтай тусламж үзүүлэхийн ач холбогдлыг тайлбарладаг.

Гүйцэтгэлийн түвшин

Суралцахуйн үр дүнгийн шалгуур	Гүйцэтгэлийн түвшин			
	I	II	III	IV
Сурагч ахуйн осол, байгалийн гэнэтийн үзэгдлийн үед авах арга хэмжээ болон яаралтай тусламж үзүүлэхийн ач холбогдлыг тайлбарладаг.	Ахуйн осол, байгалийн гэнэтийн үзэгдлийн жагсаалт гаргаж, түүнд нөлөөлдөг хүчин зүйлүүдийг тодорхойлдог.	Түлэгдэлт, тогонд цохиулах болон түймэр, үер, салхи, шуурга зэрэг байгалийн аюулт үзэгдлийн үед учирч болох бэрхшээлийг тодорхойлж түүнийг даван туулах арга хэмжээг судалж жишээн дээр тайлбарладаг.	Нийтлэг тохиолдох ослын төрлүүд түүний давтамжийг тодорхойлж графикаар дүрслэн тайлбарлаж дүгнэлт гаргадаг.	Өөрийн амьдарч, сурч буй орчин нөхцөлдөө дүн шинжилгээ хийж, учирч болох эрсдлийг тооцоолон авах арга хэмжээний талаар удирдамж, зөвлөмж боловсруулж сурталчилдаг.

“ЕБС-ийн Бага боловсролын хичээл, сургалтын үр дүнг үнэлэх шалгуур”-ыг боловсруулсан ажлын хэсэг:

Математик

А.Гантуул	МУБИС, БС-ийн багш, доктор (Ph.D)
Б.Болортуяа	“Хаан Эрдэм” сургуулийн сургалтын менежер
О.Наранчимэг	“Шинэ Монгол Харүмафүжи” сургуулийн багш, тэргүүлэх
Д.Мөнх-Өлзий	“Сингафур” сургуулийн багш, заах аргач

Монгол хэл

Ш.Оюунцэцэг	БМДИ-ийн зөвлөх багш
П.Одсүрэн	БМДИ-ийн арга зүйч, доктор (Ph.D.)
Д.Ганчимэг	БХ, Бага боловсролын хөтөлбөрийн судалгаа хариуцсан мэргэжилтэн, магистр

Хүн ба Орчин, Хүн ба Байгаль

Э.Даваахүү	“Суралцахуйн баясгалан” сургалт, судалгааны төвийн захирал, магистр
Д.Чанцалдулам	“Шинэ Монгол Харүмафүжи” сургуулийн багш
З.Лхагвадулам	24 дүгээр сургуулийн багш

Хүн нийгэм

У.Туяа	Боловсролын хүрээлэнгийн секторын эрхлэгч, доктор (Ph.D)
Д.Янжинжав	Боловсролын үнэлгээний төвийн мэргэжилтэн, магистр

Дүрслэх урлаг, технологи

С.Отгонтуяа	Боловсролын хүрээлэн, ЭША, магистр
Ч.Алтанчимэг	20 дугаар сургуулийн багш, зөвлөх
Б.Мөнхтуяа	“Амгалан” цогцолбор сургуулийн багш, магистр
С.Цолмон	“Шинэ эхлэл” сургуулийн багш, зөвлөх
Ж.Энхбаатар	“Шинэ зуун билэг” сургуулийн багш, зөвлөх

Эрүүл мэнд

Ч.Байгалмаа	МУБИС, БСС-ийн багш, доктор (Ph.D)
Б.Болорцэцэг	Нийслэлийн ЕБ-ын 1 дүгээр сургуулийн багш, зөвлөх
Ц.Дийдэрмаа	Нийслэлийн ЕБ-ын 47 дугаар сургуулийн багш, зөвлөх

Хөндлөнгийн шинжээч:

Д.Түмэнбаяр	МУИС. ШУС-ийн математикийн тэнхимийн багш, доктор (Ph.D)
Ө.Цэндсүрэн	Монгол улсын гавьяат багш
С.Түмэндэлгэр	МУБИС, НХУС, Нийгмийн ухааны тэнхимийн багш, доктор (Ph.D), дэд профессор
Д.Хөхөө	МУБИС-ийн ДУТС-ийн зөвлөх багш, доктор (Ph.D)
Э.Мөнгөнтулга	МУБИС-ийн МБУС-ийн багш

Техникийн редактор:

Г. Дэлгэрмаа	Боловсролын үнэлгээний төвийн мэргэжилтэн, доктор (Ph.D)
Т.Отгон-Эрдэнэ	Боловсролын үнэлгээний төвийн мэргэжилтэн

Хэвлэлийн эх бэлтгэсэн дизайнер:

Э.Сансартуяа	"Хас дизайн пресс" ХХК-ийн дизайнер
Л.Алтансүх	Боловсролын үнэлгээний төвийн ахлах мэргэжилтэн

Энэхүү номын цахим хувилбар нь www.eec.mn вэб сайтад байршсан болно.

БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ЯАМ
БОЛОВСРОЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨВ

БОЛОВСРОЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТӨВ

Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг, 6-р хороо
Энхтайваны өргөн чөлөө, Арслантай гүүр
“ОЮУНЫ УНДРАА” группийн байр

Утас: 70119498, 70118485
И-мэйл: info@eecs.mn